

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/22913,Wystawa-plenerowa-Wolyn-1943-Wolaja-z-grobow-ktorych-nie-ma-Szczecin-1-sierpnia-.html>
04.05.2024, 16:20

Wystawa plenerowa „Wołyń 1943. Wołają z grobów, których nie ma” - Szczecin, 1 sierpnia - 17 września 2013

Dziesięcioletnia Stefcia, ośmioletnia Stasia, Witek – dwunastolatek...

Strach, ból fizyczny, dramat osierocenia, bezdomność... Historię dwanaściorga dzieci ocalonych z ludobójstwa, ich bliskich i przyjaciół we wspomnieniach opowiedzianych po 70 latach przedstawia pierwsza plenerowa wystawa poświęcona ludobójstwu na Kresach II Rzeczypospolitej „Wołyń 1943. Wołają z grobów, których nie ma”. Wstrząsające relacje świadków przywołują dramat dwóch okupacji, narastającą grozę wojenną, a w końcu ludobójcze działania ukraińskich nacjonalistów, w których mordowano całe rodziny, wsie, kolonie... Chór z Ostrówek, szkoła powszechna w Zagajach – to tylko niektóre przykłady skupisk ludzkich unicestwionych niemal w całości, które przedstawiono na wielkoformatowych fotografiach. Niejednokrotnie to jedyne ocalone pamiątki rodzinne.

Bohaterowie wystawy przywołują swych pomordowanych bliskich z imienia i nazwiska, jednak większość spośród około 130 tys. ofiar do dziś pozostaje bezimienna. Nieznane są też miejsca ich pogrzebienia, ciała bowiem były palone, wrzucane do studni... a dowody mordów konsekwentnie zacierane. Rozpaczliwa potrzeba odnalezienia pozostałości dawnych domostw, śladów wymordowanych rodzin towarzyszy uratowanym przez całe życie – tymi emocjami bohaterowie dzielą się na wystawie. Pamięć o tych miejscach przywołano na ekspozycji w sposób symboliczny, poprzez umieszczenie wykazu miejsc kaźni w województwach wołyńskim, tarnopolskim, lwowskim, stanisławowskim.

Wystawa prezentuje drastyczne fotografie w wewnętrznej części ekspozycji, do której dostęp jest wyłącznie przez tzw. wizjery. Prezentacji towarzyszy elektroniczny katalog umieszczony pod adresem www.wolyn1943.pl. Zapraszamy do odwiedzania strony, na której można przeczytać relacje świadków w całości – na wystawie opublikowano jedynie ich fragmenty – czy obejrzeć więcej fotografii.

Autorzy wystawy:

Scenariusz i teksty: Ewa Siemaszko

Koncepcja wystawy: Agnieszka Gorczyca, Michał Ruczyński, dr Marcin Stefaniak

Koncepcja graficzna: Katja Niklas, Ula Zalejska-Smoleń z layouteexpress.pl

Kurator wystawy: Agnieszka Gorczyca

Ekspozycję zorganizowały: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia

Termin: 1 sierpnia - 17 września 2013 r.

Miejsce: Szczecin, Jasne Błonia